

# Jan W. Lachendro

---

## Sprawozdanie ze Zjazdu Prezesów Oddziałów

---

Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza 23, 148-150

---

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jan W. Lachendro

## SPRAWOZDANIE ZE ZJAZDU PREZESÓW ODDZIAŁÓW

3 - 4 X 1988 r. odbył się w Oświęcimiu Zjazd Prezesów Oddziałów. Rozpoczął się sesją naukową w sali koncertowej Państwowej Szkoły Muzycznej im. K. Szymanowskiego. Uczestniczyło w niej 6 profesorów, 11 docentów i 10 doktorów oraz prezesi lub przedstawiciele 30 Oddziałów Towarzystwa, których gościł Oddział w Bielsku-Białej, organizator i gospodarz imprezy. Przybyli na nią przedstawiciele władz wojewódzkich i miejskich, nauczyciele szkół średnich miasta i województwa, a także uczniowie starszych klas szkół średnich Oświęcimia.

Sesję otworzył przewodniczący WRN w Bielsku-Białej mgr Jan Knych, który podkreślił, iż takiego zjazdu naukowego polonistów Oświęcim jeszcze nie przeżywał, chociaż zapisał piękne karty w kulturze polskiej doby Renesansu, o czym jeszcze zbyt mało ludzi wie, gdyż ponura sława KL Auschwitz, dzieła barbarzyńskiej ideologii, przesłoniła dobrą sławę Oświęcimia i ziemi, której to miasto jest stolicą. Mówca jako owoc współpracy naszego Towarzystwa z Towarzystwem Miłośników Ziemi Oświęcimskiej wymienił sesje popularnonaukowe i tablice ku czci wybitnych Oświęcimian doby Renesansu, których inicjatorem był prezes Oddziału bielskiego TLiAM — mgr Jan W. Lachendro.

Z kolei prof. dr Henryk Markiewicz (UJ) wygłosił wykład: „Główne tendencje współczesnych badań literackich za granicą”. Dokonał w nim przeglądu ważniejszych szkół i kierunków we współczesnym literaturoznawstwie. Następnie prof. dr Zdzisław Libera (UW), prezes ZG TLiAM, miał wykład „Zadania Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza w świetle sytuacji nauki o literaturze polskiej”. Wykład był przeglądem form działalności Towarzystwa w zakresie badań naukowych, edytorstwa oraz popularyzacji literatury i nauki o literaturze, naszych dokonań i planów. Trzeci referat, pt.: „Udział ziemi oświęcimskiej w kulturze umysłowej polskiego Renesansu” wygłosił mgr Jan W. Lachendro (LO Oświęcim), który ukazał dorobek tej ziemi w omawianej epoce, przedstawił wybitnych synów tego regionu w okresie od 1400 do 1642 r.

Sesję zakończył spektakl *Jako czynią łątkom* autorstwa i w reżyserii pp. mgra Janusza i mgr Jadwigi Toczaków (LO Oświęcim), w wykonaniu uczniów tej Szkoły, tworzących Teatrzyk „Na Stronie”, najlepszy amatorski zespół teatralny województwa. Po Sesji goście, oprowadzani przez przewodnika PTTK inż. Floriana Waligórskiego, zwiedzili nieliczne zabudki Oświęcimia, obejrzelili tablice w Rynku czczące A. P. Nideckiego, Sz. Syreńskiego, Ł. Górnickiego, J. Sacranusa Młodszego.

Po południu, w siedzibie Zjazdu, w Międzynarodowym Domu Spotkań Młodzieży, odbyła się narada prezesów Oddziałów. Otworzył ją prof. dr Zdzisław Libera, prezes Zarządu Głównego Towarzystwa, który przedstawił osiągnięcia i przeszkody w realizacji zadań statutowych Towarzystwa, mówił o sytuacji literatury w podręcznikach i programach nauczania, wskazał na potrzebę i kierunki badań w zakresie historii literatury. Sprawozdanie za miniony okres działalności Towarzystwa złożyła dr Barbara Kryda, sekretarz ZG TLiAM, a sprawozdanie finansowe — Maria Bokszczanin, skarbnik ZG TLiAM. Z obu sprawozdań wyłania się trudna sytuacja naszego Towarzystwa, zarówno finansowa, jak i organizacyjna. Podejmowane starania o dotacje trwają, ponawia się interwencje w sprawie udostępniania archiwów i bibliotek z polonikami w ZSRR, opieki nad pomnikami polskośći w tym kraju.

Poruszono sprawę kształtu nowych numerów „Rocznika Towarzystwa” oraz obchodów Dekady Mickiewiczowskiej 1988 - 1998, które winny obejmować wykłady na temat romantyzmu, Mickiewicza, roli takich miast, jak Wilno, Nowogródek, Krzemieniec. Należy opracować tematy prelekcji, sesji naukowych, prac edytorskich. W związku ze zbliżającymi się obchodami 70-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918 r. można by w tematach prelekcji szczególnie uwzględnić takie, jak: wojna światowa i walka o niepodległość literatury, krytyka literacka w dwudziestoleciu, satyra w dwudziestoleciu i in.

Z kolei doc. dr hab. Zenon Uryga (WSP Kraków), przewodniczący Komisji Dydaktycznej ZG TLiAM przedstawił jej działalność. Komisja żywo reaguje na niekorzystne zjawiska w nauczaniu literatury na wszystkich poziomach, w przygotowywaniu do zawodu nauczyciela, w rozwoju naszej kultury. Sprawozdanie z prac i opinii Komisji Dydaktycznej opracowane i uzupełnione przez powołany przez zebranych zespół zostanie przesłane — jako memoriał — do odpowiednich władz odpowiedzialnych za oświatę i kulturę w kraju.

W dyskusji wielu mówców wypowiedało się z pełną pasją troską o przyszłość naszej literatury i jej nauczania w szkole, mówiło o braku dobrych podręczników w dostatecznej ilości, stwarzającej możliwość wyboru spośród nich przez nauczyciela, o stałym niedostatku lektur i odpowiednich pomocy dydaktycznych, o nie zawsze należytych poziomie publikacji poświęconych nauczaniu języka polskiego i literatury, o niezadowalającym przygotowywaniu nowych kadr nauczycielskich, o stałych niedostatkach naszej kultury. Głos zabierali m.in.: prof. dr Tadeusz Ulewicz, prof. dr hab. Ireneusz Opacki, prof. dr Zdzisław Libera, prof. dr Maria Straszewska, doc. dr hab. Bożena Chrzęstowska, dr Barbara Kryda, dr Ryszard Wojciechowski, dr Dariusz Cezary Maleszyński, doc. dr hab. Józef Bachórz, doc. dr hab. Janusz Maciejewski, doc. dr hab.

Stanisław Makowski, doc. dr Jerzy Poradecki, dr Halina Molenda, dr Alicja Wysokińska.

W dniu następnym, 4 października, uczestnicy Zjazdu odbyli wycieczkę autobusową pod opieką przewodnika PTTK po ziemi oświęcimskiej na trasie: Oświęcim — Zator — Wadowice — Kęty — Osiek — Polanka Wielka — Poręba Wielka — Oświęcim. Zachwycali się urozmaiconym krajobrazem, licznymi cennymi zabytkami architektury, jak kościołem i zamkiem w Zatorze, czy zamkiem w Osieku w stylu mauretańskim, wruszył ich pobyt w Domu Rodzinnym Jana Pawła II, a zasmucił stan niszczących pamiątek po Grottgerze (oficyna dworska w Porębie Wielkiej, gdzie w 1854 i 1866 r. przebywał wielki malarz). Godzi się podkreślić, że w wycieczce uczestniczyli także nauczyciele szkół Oświęcimia i województwa oraz grupa uczniów z LO w Oświęcimiu z fakultetu humanistycznego. Wszyscy uczestnicy Zjazdu zgodnie i po wielokroć podkreślali wartość tej wycieczki, a także referatu o ziemi oświęcimskiej. Były to ważne elementy uzupełniające obraz miasta i regionu, kojarzący się dotychczas prawie wyłącznie z miejscem zagłady wielu milionów ludzi.

Współorganizatorami Zjazdu byli: ZG TLiAM, Urząd Miejski w Oświęcimiu oraz Towarzystwo Miłośników Ziemi Oświęcimskiej.

*Barbara Kryda*

#### SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA LITERACKIEGO IM. ADAMA MICKIEWICZA ZA ROK 1987

W 1987 r. w toku statutowej działalności Towarzystwa, podejmującej stałe formy pracy, dały się zauważyć niekorzystne zjawiska, wynikające z trudności dostrzeganych w całym naszym życiu społecznym i administracyjnym. Mimo tego kontynuowano wszystkie podjęte wcześniej inicjatywy, co pociągało za sobą ogromny wysiłek zaangażowanych w nie osób.

Podjęto również niektóre nowe zadania.

1. Prace wydawnicze:

a. Przygotowywany na rok 1987 „Rocznik TLiAM” r. XXI, poświęcony Kraszewskiemu, ukazał się w pierwszym kwartale 1988 r.

b. W serii Biblioteki TLiAM została wydana w Ossolineum praca